

گنجینه معرفت ۲

مؤلف: پروانه زارعی

www.ketab.ir

سرشناسه	زارعی، پروانه، ۱۳۵۳ -
عنوان و نام پدیدآور	گنجینه معرفت / مولف پروانه زارعی؛ ویراستار حامد اعظمی.
مشخصات نشر	تهران: بهاندیش، ۱۳۹۸.
مشخصات ظاهری	ج. ۴
شابک	دوره ۲: 978-622-6784-12-2؛ ۱۵۰۰۰۰۰ ریال
	ج. ۱: 978-622-6784-11-5؛ ۴۰۰۰۰۰۰ ریال
	ج. ۲: 978-622-6784-13-9؛ ۴۰۰۰۰۰۰ ریال
	ج. ۳: 978-622-6784-14-6؛ ۴۰۰۰۰۰۰ ریال
	ج. ۴: 978-622-6784-15-3؛ ۴۰۰۰۰۰۰ ریال
و ف. - فهرست نویسی	قیما
دداشت	ج. ۲-۴ (چاپ اول: ۱۳۹۸) (قیما).
موضوع	انسان (اسلام)
موضوع	Theological anthropology -- Islam
موضوع	انسان شناسی -- جنبه های مذهبی -- اسلام
موضوع	Anthropology -- Religious aspects -- Islam
موضوع	سازش -- جنبه های مذهبی -- اسلام
موضوع	Anthropology -- Religious aspects -- Islam
موضوع	انسان شناسی -- جنبه های مذهبی -- اسلام
موضوع	Human beings -- *Creation -- Religious aspects -- Islam
رده بندی کنگره	BP۲۲۶/۲
رده بندی دیویی	۲۹۷/۴۶۶
شماره کتابشناسی ملی	۵۷۴۴۲۱۱

شناسنامه

گنجینه معرفت ۲

مؤلف: پروانه زارعی ویراستار: حامد اعظمی ناشر: بهاندیش

طراح جلد و صفحه پرداز: محمد حسین جمالی سال چاپ: ۱۳۹۸

نوبت چاپ: اول تیراژ: ۱۰۰۰ جلد قیمت: ۴۰/۰۰۰ تومان

شابک تک جلد: ۹۷۸-۶۲۲-۶۷۸۴-۱۳-۹

شابک دوره: ۹۷۸-۶۲۲-۶۷۸۴-۱۲-۲

پیشگفتار

سپاسی بی حد خدای متعال را که توفیق انجام خدمتی ناچیز دست داد، تا رهرو اهل تحقیق باشم و پژوهشی در خور توان، انجام دهم، تا توانسته باشم گوشه‌ای از معارف و ارزش‌های پهنه‌ی معارف اسلامی را به جویندگان و پویندگان حقیقت بشناسانم و بر آن امید باشیم که آیندگان تحقیقات جامع و مفصل‌تری در این زمینه انجام دهند و جلوه‌های ناشکفته‌ی این فرهنگ وسیع را به ظهور برسانند و معارف اسلامی را غنی و پربار سازند.

انگیزی انتساب موضوع:

هم اوست که از هر توفیق عنایت فرموده تا براساس پی‌ریزی طرحی ناچیز، در مقابل کتاب‌های ارزشمند معارف اسلامی بتوانم مجموعه‌ای وسیع از نگرش‌های دینی و تربیتی را مورد بحث و بررسی قرار دهم.

اما بهتر بدانید هدف بنده از تألیف این مجموعه، در دو اصل خلاصه می‌شود.

- ۱- آشنایی هر چه بیشتر دانش‌پروان با معارف اسلامی و در نتیجه ضبط و ربط کردن یک تربیت صحیح اخلاقی و دینی برای آنها و نسل آینده‌شان
- ۲- با توجه به همه‌ی تلاش و اقدامات ارزشمند که در راه پیشبرد اهداف اسلامی و انقلابی‌مان صورت گرفته بنده احساس می‌کنم هنوز کارهای مهم و عظیم بر زمین مانده است که می‌بایست سروسامانی پیدا کنند و هنوز وظایف و مسئولیت‌های دیگری بر عهده هست که انجام دادن آنها نیاز به همکاری مردم و امداد غیبی دارد، که با تألیف یک مجموعه می‌توان چکیده‌ای از این مسئولیت‌ها را به مرحله‌ی اجرا گذاشت و به خواست و عنایت خدای متعال این توفیق را پیدا کردم.

و اما از جمله کارهای اساسی و مهم ولی به زمین مانده‌ی انقلاب اسلامی‌مان و مسائل مربوط به حیات خانواده در نظام اسلامی است که بنده با نظر به این

ضرورت‌ها تصمیم به نشر و گسترش کتاب معارف اسلامی گرفته‌ام در این مجموعه با مطالعه، تحقیق و بررسی و جمع‌آوری مقالاتی در مورد جزء به جزء عناوین کتاب معارف اسلامی، تلاش کردم تا اثری ماندگار بر آیین‌های اندیشه و باورها و عظمت‌های روحی و معنوی ملّتی که از دیر باز تاکنون بالنده و شکوفا از گذرگاه حادثه‌ها و خطرگاه‌ها گذشته و به امروز رسیده بگذارند و امیدوارم بتواند تأثیر خود را بر روی خوانندگان بگذارد و آرمان‌ها و اهداف آسمانی ما هرگز بر روی زمین ساقط نماند.

در پایان پاداش معنوی این اثر را به پدر و مادر عزیزم که در آشنایی فرزندان خود با فرهنگ اسیل اسلامی و مکتب اهل بیت تلاش و کوشش بی‌دریغی را می‌پذول دانه‌اند تقدیم می‌دارم .

پروانه زارعی

فهرست

۱		مقدمه
---	-------	-------

فصل اول هدف از زندگی

۷		مقدمه
۱۱		هدف از زندگی
۱۷		فلسفه حیات و دانش بشری
۱۸		رابطه انسان با جهان هستی
۲۰		هدف آفرینش جهان و انسان
۲۲		هدف دار بودن جهان آفرینش
۲۴		فلسفه حیات
۲۵		معیار انتخاب
۳۲		منابع

فصل دوم هدف از آفرینش انسان و جهان

۳۷		مقدمه
۳۹		هدف از آفرینش انسان و جهان
۴۰		مجردات
۴۸		راز آفرینش انسان
۵۰		برداشت‌های شخصی
۵۹		عالم ماده
۶۳		جن در ادیان چگونه است
۷۱		خلقت جن و انسان با هم پیوستگی دقیقی دارد
۷۵		چرا خداوند انسان را خلق کرده است؟

۷۸	هدف خدا از خلقت و به کمال رساندن انسان چه بوده است.....
۸۷	جمع بندی و نتیجه گیری.....
۹۰	منابع.....

فصل سوم نظام اخلاقی اسلام

۹۵	مقدمه.....
۹۷	آگاهی و بینش.....
۹۸	آگاهی ، هدف ، برنامه.....
۹۸	جهان بینش ، ایدئولوژی ، مکتب.....
۱۰۰	رابطه جهان بینی ایدئولوژی برای رسیدن به کمال.....
۱۰۵	ثبات قدم.....
۱۰۹	حرکت تدریجی.....
۱۱۴	شناخت کمال نهایی.....
۱۱۷	فضیلت اخلاقی.....
۱۱۸	فضیلت محبت برای خدا.....
۱۲۰	جنبه های همگانی اخلاق در اسلام.....
۱۲۱	علم اخلاق و عرفان عملی.....
۱۲۱	علم اخلاق و علوم تربیتی.....
۱۲۲	اخلاق فیلسوفانه.....
۱۲۹	گسترده گی تعالیم اسلامی در نظام اخلاق.....
۱۳۴	اهمیت اخلاق در مراکز علمی دانشگاه ها.....
۱۳۵	ایا اخلاق نسبی است یا مطلق؟.....
۱۴۶	فضیلت اخلاقی.....

۱۴۹	 معیار فضیلت اخلاقی
۱۵۳	 چند سخن از امام خمینی (ره)
۱۵۳	 کرامت و عزت نفس و بازگشت به نفس
۱۵۴	 عزت نفس
۱۵۶	 جمع بندی و نتیجه گیری
۱۵۹	 منابع

فصل چهارم سنت های الهی در زندگی انسان

۱۶۳	 مقدمه
۱۶۵	 سنت الهی در زندگی انسان
۱۶۵	 ادعای اختیار و مسوویت انسان
۱۶۷	 سنت ارسال رسل
۱۷۱	 سنت امتحان
۱۷۷	 زمینه های امتحان
۱۸۱	 مراتب امتحان
۱۸۵	 نوع امتحان
۱۸۷	 آزمایش در لباس نعمت
۱۸۹	 سنت هدایت
۱۹۳	 سختی ها و مصیبت ها
۲۰۱	 وفور نعمت و نزول عذاب
۲۰۳	 سنت امداد
۲۰۵	 توفیق الهی

۲۰۸املاء و استدراج

۲۱۶جمع بندی و نتیجه گیری

۲۱۹منابع

www.ketab.ir

یکی از مسائل اساسی که باید بررسی شود هدف از زندگی است این مسئله همیشه برای بشر مطرح بوده است یعنی انسان برای چه زندگی می‌کند و در واقع هدف انسان از زندگی و در زندگی چه باید باشد؟ مسلم است هدف از بعثت انبیاء از هدف از زندگی افرادی که انبیاء برای آنها مبعوث شده است که جدا نیست چون انبیاء مبعوث شده اند بشر را به سوی هدف‌هایی سوق می‌دهند.

شاخصه خدا هدف اصلی است، عبادت هدف اصلی است، تقرب به خداوند هدف اصلی است و عدالت هدف ثانوی است. برای اینکه بشر در این دنیا بتواند به مقاصد فانی واصل شود باید در دنیا زندگی کند و زندگی بشر جز در پرتو اجتماع امکان‌پذیر نیست، و زندگی اجتماعی جز در پرتو عدالت استقرار پیدا نمی‌کند پس قانون عدالت همه مقدمه این است که انسان بتواند در این دنیا با خیال احسان خدا را عادت کند اگر این نباشد عدالت هیچ ارزشی ندارد.

ما غالباً به مفهوم کلی که درست هم هست می‌گوییم انسان برای رسیدن به سعادت آفریده است و خداوند هم از خلقت انسان غرضی ندارد و سودی نمی‌خواهد ببرد و انسان را آفریده است که به سعادت برسد منتها انسان در مرتبه ای از وجود و وضعی است که راه خودش را باید آرد، انتخاب کند و هدایت تکلیفی و تشریعی است نه تکوینی و غریزی و جبری. همه اینها هدف ثانویه است، هدف است برای یکی و وسیله است برای دیگری.

لذا در فصل دوم می‌خوانیم که: هدف از آفرینش انسان‌ها این است که آنها به وجود خدا پی برده و از رحمت‌های او برخوردار شوند که در طول این زمان انسان‌ها برای رسیدن به تکامل راه پر پیچ و خمی را طی کرده و در مورد

امتحان و آزمایش‌های الهی قرار می‌گیرند که نتیجه به یگانگی و رحمت الهی پی می‌برند.

آزادی و اختیار انسان ریشه و مبنای آزادی و اختیار او را دیگر بهتر از این و زیاتر از این مبنا نمی‌شود بیان کرد ((او را مورد آزمایش قرار داده‌ایم)) ((او را شنونده و بینا قرار داده‌ایم)) ((راه را به او نمایانده‌ایم)) پس این خود اوست که باید راه خود را انتخاب کند.

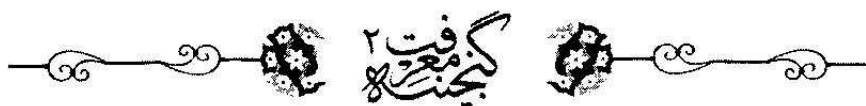
فصل سوه بیان می‌کند که اخلاق در تعلیم اسلام و مکتب اهل بیت همواره حاکم و بعد مهم بوده و آن توازن بین جهان ماده و معنی و اعتدال میان دنیا و آخرت و منتهای زندگی بازهد و پرهیزگاری. رهروان راه عرفان اهل بیت در راه رشد و تنویر و خصوصیتی داشته‌اند که همواره آنها را از گروه‌هایی چون عوفیان بی‌عرفان و عارفان غیرسالک جدا کرده است.

تقدم در تزکیه و تهذیب بر هر کار دیگری حتی آموختن علم، در ریشه در مکتب اخلاقی عرفانی آنها داشت است. در مکتب اسلام علم بدون تزکیه جهل آفرین است و بر تقدم تزکیه و تهذیب بر علم و آگاهی تأکید زیادی شده است.

دین اسلام در حوزه عمومی بر رعایت اسبق در تمامی امور تأکید ویژه‌ای دارد، بنابراین بر اهمیت همگانی بودن رعایت اخلاق توسط تک تک افراد جامعه تأکید دارد.

زیرا اصول اخلاقی اسلام در موقعی می‌تواند سیستم مناسبی را برای رشد و تعالی جامعه ایجاد کند که باید در جامعه توسط افراد آن جامعه بصورت همگانی رعایت کرد.

پس اگر اخلاق، انصاف، محبت به یکدیگر، پرهیز از غیبت، توصیه به برابری و برداری، رعایت حقوق یکدیگر و غیره توسط ما رعایت شود آیا باز هم نزاع‌ها و معطلات اجتماعی موجود در جامعه باز هم پیش می‌آید.

*طبق نظر اسلام جامعه‌ی انسان همچون سایر مخلوقات الهی، تحت سنن و قوانینی به حیات خویش ادامه می‌دهد که در جای خود (فصل چهارم) به این بحث خواهیم پرداخت، اما در اهمیت شناخت این سنن و خصوصیات آن جای هیچگونه شک و تردیدی نیست از آنجا که جامعه‌ی ما یک جامعه‌ی اسلامی است و در جهت رسیدن به مدینه‌ی فاضله‌ی اسلامی در حرکت می‌باشد شناختن این سنت‌ها امری لازم و واجب می‌نماید.

با شناخت این سنن و قوانین است که جامعه‌ی اسلامی می‌تواند راه صلاح را از ساد تشخیص بدهد و با بکارگیری این قوانین به سعادت مطلوب نائل شود. بعلاوه خداوند در قرآن مجید مسلمان را امر به شناخت و مطالعه‌ی این سنت‌ها فرموده است. سنت‌هایی که قابل تبدیل و تحویل نیستند تا این سنن را بشناسیم و از آنها عرت بگیریم. پس مطالعه و شناخت این قوانین علاوه بر کارکرد عملی فوق‌الطالع، فرمان الهی نیز هست.